



ORGANISASJON FOR ADMINISTRATIVE, LEDENDE OG TEKNISKE STILLINGER

FINANSDEPARTEMENTET	
04. AUG. 2005,	
Saksnr.	05, 2213-21
Arkivnr.	

Oslo, 03.08.2005

Det Kongelige Finansdepartement

Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

også sendt elektronisk til postmottak@finans.dep.no

Svar: Høring – NOU 2005:15 Obligatorisk tjenstepensjon

Innledningsvis finner vi det viktig å påpeke at å kreve høringssvar til en utredning av slikt omfang som NOU 2005:15, hvor det kun avsettes ca. en måned til gjennomgang og besvarelse, ikke gir høringsinstansene muligheter til den fordypning som er nødvendig. Særlige forhold som forslaget tekniske kompleksitet, samt at det utsendes rett i forkant av fellesferien, forsterker dette.

At Regjeringen ved Finansminister Per-Kristian Foss ønsker så kort tidsfrist begrunnet med "å muliggjøre forberedelse av et lovforslag som kan fremmes samtidig med fremleggelsen av statsbudsjettet 2006 slik at Stortinget kan behandle dette i høst..", virker mer som å spurte før et valg, enn en adekvat begrunnelse.

Generelt

Det er mye positivt i forslaget, og det er ingen tvil om at ca. 600.000 arbeidstakere i ca. 130.000 foretak i privat sektor, vil få en mye bedre pensjonstilværelse enn med dagens vilkår. Også obligatorisk opptjening ved alle stillingsandeler på mer en 20 % av full stilling medvirker til dette. Fra vår side finner vi det derfor riktig å presisere at vi bifaller forslaget intensjoner, men ikke alle enkeltheter i det. Noen av det vi mener er problematisk – og kun det absolutt viktigste for oss - er det vi vil prioritere å kommentere til høringen.

Ytelsesbasert kontra innskuddsbasert pensjonsordning

Banklovkommisjonen uttaler at de ikke finner det mulig å fastsette felles minimumsstandarder for ytelsesbaserte foretakspensjonsordninger og innskuddspensjonsordninger. Dette begrunnes med at en står overfor pensjonsprodukter med til dels vesentlig forskjellige egenskaper.

Det understrekes videre at kommisjonen "derfor har lagt til grunn at konkretiserte minimumsstandarder basert på foretakenes årlige tilskuddsplikt knyttes direkte til pensjonsordninger med innskuddspensjon.

Slik vi leser dette forholdet i forslaget, en anbefaling vi finner igjen flere steder, stilles det ikke bare foretakene fritt å velge innskuddsbaserte pensjonsordninger, men det både anbefales og blir omgitt av flest regler og standarder.



Det er vel neppe noen revolusjonerende påstand fra vår side at for de langt fleste tilfeller er ytelsesbasert tjenstepensjon langt å foretrekke for innskuddsbaserte ordninger. Dette går ikke bare på selve ytelsen man får ved oppnådd pensjonsalder – en prosentsats av årslønn man hadde i full stilling og en regulering av denne som nok slår mange innskuddsbaserte ordninger – men også på varigheten av ytelsen.

Vi forstår det slik at i foreslått standard kreves det kun utbetalingsvarighet i 10 år etter oppnådd pensjonsalder.

Det er uproblematisk for oss å erkjenne at ytelsesbaserte ordninger er mer kostnadsintensive for foretakene, men vi kan likevel ikke fri oss fra å mene at ved å gi opp muligheten for å jobbe ut mer samsvarende standard, både kreerer nye B-pensjonister (dog med en del bedre vilkår enn i dag), og applauderer foretakene inn på den absolutt rimeligste (for dem) ordning.

En påstand fra Banklovkommissjonen om at det *ikke er mulig* å fastsette felles minimumsstandarder virker mildt sagt svært bombastisk. En større tilnærming enn det lovforslaget framkommer med, og snittet av de ytelsesbaserte pensjonsordninger man har i mange bedrifter i dag, burde være mulig. Og hadde kanskje vært mulig om ikke alt hastet så voldsomt?

Opptjenings- / ytelse

En del viktige prinsipper for opptjening i dagens pensjonsregler er fraveket i forslaget og erstattet med andre regelforslag. Som en av konklusjonene framheves det at konsekvensen for arbeidstakerne blir at de sikres alderspensjon utover ytelsene i eksisterende folketrygd. De vil få en økning av kompensasjonsgraden med ca. 8 – 11 % i forhold til dagens folketrygd. Dog er dette beregnet for 40 års tjenestetid i lønnsnivåene 4 – 8 G og noe lavere ved henholdsvis 35 og 30 års tjenestetid.

Denne ytelse og det betydelig strengere opptjeningskravet anser vi å ha sammenheng (igjen) med kostnader og økonomiske "rammer" i samfunnssammenheng. Det har imidlertid vært påpekt, gjentatte ganger av økonomisk ekspertise – og for den saks skyld av flere sentrale politikere – at man ikke trenger økonomisere så voldsomt og at samfunnet også i framtiden vil ha rygg til å bære bedre pensjonsvilkår enn dette.

Vi finner det også betenkelig med innføring av nye lover som nærmest tvinger arbeidstakere til å holde ut en tjenestetid i framtiden, som vel svært få ha vært i nærheten av de siste 40 år. Etter våre beregninger vil den avkortning som finner sted om man velger å pensjonere seg før man har 40 års tjeneste ikke medføre "noe lavere" ytelse, men "vesentlig lavere" ytelse.

Her er vi også bekymret for kvinnelige arbeidstakers mulighet for å kunne oppnå full ytelse og 40 års opptjening. Vår bekymring lar seg ikke formilde av enkelte høyst frivillige bønninger for å rette opp i dette misforholdet, eller muligheter nevnt i Innskuddspensjonslovens § 5-3.



ORGANISASJON FOR ADMINISTRATIVE, LEDENDE OG TEKNISKE STILLINGER

Konklusjon

Vi bifaller sterkt intensjonen og mange av de konkrete lovforslag til obligatorisk tjenestepensjon. Noen elementer i forslagene er imidlertid av en slik karakter at de gir alvorlig grunn til bekymring. Grunnet den usedvanlig korte svarfrist, har vi valgt å fokusere på – for oss – to viktige forhold. Av den grunn har vi, dessverre, ikke kunnet gå nærmere inn på andre saker. Heller ikke forhold vi anser som svært positive.

Med hilsen
for ALT

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Tom Thorstensen', is written over a thin horizontal line.

Tom Thorstensen